Lieta Nr.1A30054718
Lietas arhīva Nr.104AA-0402-19/6

S P R I E D U M S
Rīgā 2019.gada 9.augustā

Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģija
tiesnesis Juris Stukāns,
tiesnese Ingūna Amoliņa,
tiesnesis Guntars Stūris
rakstveida procesā izskatīja administratīvā pārkāpuma lietu saistībā ar SIA /Nosaukums1/, /reģistrācijas numurs/, iesniegto apelācijas sūdzību par Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2019.gada 17.maija spriedumu.

A p r a k s t o š ā d a ļ a

2018.gada 24.jūlijā Valsts vides dienesta (turpmāk – VVD) Lielrīgas reģionālās vides pārvaldes Piesārņojuma kontroles daļas vecākā inspektore A.Malahova SIA /Nosaukums1/ sastādīja administratīvā pārkāpuma protokolu AE Nr.021040 par to, ka SIA /Nosaukums1/ bīstamo atkritumu uzskaites žurnālā norādījusi, ka /adrese/, ir pieņemti bīstamie atkritumi ar atkritumu klases kodu 160601* (turpmāk – bīstamie atkritumi) no ārvalstu komersantiem, un nav saskaņojusi sūtījumus ar VVD, kā arī nav aizpildījusi atbilstošus pārvietošanas dokumentus saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr.1013/2006 (2006.gada 14.jūnijs) par atkritumu sūtījumiem (turpmāk – Regula) prasībām.

A r 2018.gada 24.augusta lēmumu Nr.G04/300-2018 administratīvā pārkāpuma lietā VVD Juridiskā departamenta Administratīvo sodu piemērošanas daļas vadītāja S.Selecka SIA /Nosaukums1/ piemēroja naudas sodu 400 *euro* apmērā par to, ka SIA /Nosaukums1/ bez atļaujas saņēmusi 54,563 tonnas svina akumulatorus kopā 11 darījumos no 2017.gada jūlija līdz 2017.gada novembrim, neievērojot iepriekšējas rakstiskas paziņošanas un saskaņošanas procedūru, ko paredz Regulas nosacījumi, šādā veidā izdarot Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk – LAPK) 75.panta pirmajā daļā paredzēto administratīvo pārkāpumu.

Izskatot SIA /Nosaukums1/ 2018.gada 10.septembra sūdzību par 2018.gada 24.augusta lēmumu Nr.G04/300-2018, VVD ģenerāldirektore I.Koļegova 2018.gada 12.oktobrī pieņēma jaunu lēmumu Nr.G01/38P, ar kuru tika atcelts VVD Juridiskā departamenta Administratīvo sodu piemērošanas daļas 2018.gada 24.augusta lēmums Nr.G04/300-2018, un SIA /Nosaukums1/ piemērots naudas sods 400 *euro* apmērā saskaņā ar LAPK 75.panta pirmo daļu.

Nepiekrītot 2018.gada 12.oktobra lēmumam Nr.G01/38P, SIA /Nosaukums1/ valdes locekle /pers. A/ vērsās ar sūdzību Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesā.

Ar Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2019.gada 17.maija spriedumu nospriests noraidīt SIA /Nosaukums1/ sūdzību un atstāt negrozītu 2018.gada 12.oktobra lēmumu Nr.G01/38P.

Par Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2019.gada 17.maija spriedumu SIA /Nosaukums1/ valdes locekle /pers. A/ (turpmāk arī – sūdzības iesniedzēja) iesniedza apelācijas sūdzību, lūdzot pieņemt izskatīšanai apelācijas sūdzību, ierosināt apelācijas tiesvedību lietā, atcelt Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2019.gada 17.maija spriedumu un izbeigt lietu. Sūdzībā norādīts, ka pirmās instances tiesa, izskatot lietu pēc būtības, pieļāvusi LAPK 289.^{17} panta trešās daļas punktos norādītos pārkāpumus. Pirmās instances tiesa, izskatot lietu, pārkāpusi LAPK 9.pantu, 10.pantu, 11.pantu, 243.pantu, 243.^{1} pantu, 272.pantu, kā arī nav sniegusi tiesisku pamatojumu šādai vienpusējai Regulas prasību piemērošanai attiecībā uz SIA /Nosaukums1/, pilnībā ignorējot to, ka konkrēto ārvalstu uzņēmumu darbībās, nododot bīstamos atkritumus SIA /Nosaukums1/, nekādi pārkāpumi nav konstatēti, kas arī gala rezultātā ir novedis pie lietas vienpusējas, neobjektīvas un nepareizas izspriešanas.

Ievērojot LAPK 289.^{20} panta pirmās daļas nosacījumus, Krimināllietu tiesas kolēģija secina, ka apelācijas sūdzības iesniegšanas kārtība ir ievērota un saskaņā ar LAPK 289.^{21} panta nosacījumiem apelācijas sūdzība apgabaltiesā ir izskatāma rakstveida procesā, bet pamats tiesai pēc savas iniciatīvas pieņemt lēmumu par sūdzības izskatīšanu tiesas sēdē nebija objektīvi konstatējams.

M o t ī v u d a ļ a

Izvērtējot apelācijas sūdzību un pārbaudot administratīvā pārkāpuma lietas materiālus, Krimināllietu tiesas kolēģija atzīst, ka SIA /Nosaukums1/ apelācijas sūdzība nav pamatota un Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2019.gada 17.maija spriedums ir atstājams negrozīts.

Krimināllietu tiesas kolēģija, pārbaudījusi Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas spriedumā ietvertos argumentus, atzīst, ka pirmās instances tiesa pareizi konstatēja lietas faktiskos un tiesiskos apstākļus, kam ir nozīme lietas pareizā izlemšanā, kā arī vispusīgi novērtēja pierādījumus un izdarīja pamatotus secinājumus par vainu administratīvā pārkāpuma izdarīšanā, kas paredzēta LAPK 75.panta pirmajā daļā, tāpēc saskaņā ar LAPK 289.^{13} panta trešo daļu Krimināllietu tiesas kolēģija pievienojas pirmās instances tiesas spriedumā norādītajai motivācijai.

Papildus attiecībā uz apelācijas sūdzībā norādītajiem iebildumiem, Krimināllietu tiesas kolēģija norāda turpmāk minēto.

Komerclikuma 3.panta pirmā daļa noteic, ka komercdarbību regulē šis likums, Civillikums un citi likumi, kā arī Latvijas Republikai saistošās starptautisko tiesību normas. Saskaņā ar Komerclikuma 3.panta pirmo daļu SIA /Nosaukums1/ bija pienākums ievērot komercdarbību regulējošos normatīvus aktus, cita starpā, arī Regulu. Līdz ar to, Krimināllietu tiesas kolēģija atzīst, ka SIA /Nosaukums1/ savā sūdzībā nevarēja aizbildināties ar to, ka VVD nav sniedzis nekādu skaidrojumu kādā veidā tai bija jāveic svina akumulatoru pieņemšana, un, ka piesārņojošās darbības atļauja neuzliek uzņēmumam par pienākumu analizēt, no kurienes tiek atvesti nolietoti akumulatori.

Krimināllietu tiesas kolēģija norāda, ka Regulas galvenais un dominējošais mērķis ir vides aizsardzība. Regulas 16.pantā norādītās darbības ir

pamatojamas ar to, ka ārvalstu bīstamo atkritumu reģenerācijas nedrīkst apdraudēt Latvijas teritorijā radīto atkritumu apstrādi un reģenerāciju. Tādējādi nav nozīmes kādā veidā akumulatoru nodevējs vēlas tos nodot, sūdzības iesniedzējai bija jāievēro Regulā paredzēto procedūru un nokārtot visu atbilstoši tajā ietvertajām prasībām.

Krimināllietu tiesas kolēģija nepiekrīt sūdzības iesniedzējas apgalvojumam par pirmās instances tiesas spriedumā lietas apstākļu vienpusīgu vērtējumu.

LAPK 244.pants nosaka, ka institūcija (amatpersona) pierādījumus novērtē pēc savas iekšējās pārliecības, kas pamatota uz vispusīgi, pilnīgi un objektīvi izpētītiem visiem lietas apstākļiem to kopumā, pēc likuma un tiesiskās apziņas.

Pierādīšanas līdzekļi, saskaņā ar LAPK 243.[1] pantu, ir pie administratīvās atbildības sauktās personas paskaidrojumi; personu liecības; eksperta atzinums; kompetentās institūcijas atzinums; dokuments, kas satur ziņas par faktiem, rakstveidā vai citā formā; elektroniskie pierādījumi; procesuālajās darbībās rakstveidā vai citā veidā nostiprinātās ziņas par faktiem; lietiskie pierādījumi.

Krimināllietu tiesas kolēģija konstatē, ka lietā ir iegūti pierādījumi, ka SIA /Nosaukums1/ ir izdarījusi LAPK 75.panta pirmajā daļā paredzēto administratīvo pārkāpumu. Šo faktu pierāda sūdzības iesniedzējas paskaidrojumi, no kuriem secināms, ka tie ir pretrunīgi un atšķirīgi. Tāpat šo faktu pierāda lietas materiālos pievienotais SIA /Nosaukums1/ bīstamo atkritumu uzskaites žurnāls, kurā redzams, ka SIA /Nosaukums1/ pieņēma svina akumulatorus no ārzemju uzņēmumiem (lietas 145., 146., 150., 157., 158., 163., 166., 168., 170., 174.lapa), amatpersonu sastādītie dokumenti un administratīvā pārkāpuma protokols.

Krimināllietu tiesas kolēģija pievienojas tiesu praksē nostiprinātai atziņai, ka administratīvā pārkāpuma protokols ir dokuments, kurā kompetenta amatpersona rakstveidā fiksē kādas personas prettiesiskas darbības. Faktiski šī amatpersona atzīst, ka ar protokolā konstatētajām darbībām persona ir izdarījusi pārkāpumu, par kuru paredzēta administratīvā atbildība. Šis dokuments kā sākotnēja apsūdzība ir pamats turpmākai lietvedībai administratīvā pārkāpuma lietā. [..] personai, par kuras darbībām protokols sastādīts, ir iespēja pienācīgi īstenot procesuālās garantijas savai aizstāvībai sakarā ar protokolā norādīto pārkāpumu (piemēram, sagatavot savus argumentus, iesniegt pierādījumus) (*Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta 2007.gada 25.aprīļa spriedums lietā Nr.SKA–157/2007*).

No lietas materiāliem redzams, ka SIA /Nosaukums1/ valdes locekle sniedza savus paskaidrojumus par lietas apstākļiem 2018.gada 16.aprīlī un 2018.gada 10.augustā, taču situācijas būtība tajos bija atšķirīga. Savukārt nekādus citus pierādījumus, sakarā ar protokolā norādīto pārkāpumu, SIA /Nosaukums1/ valdes locekle nav sniegusi, kaut gan tādas tiesības viņai pastāvēja. Līdz ar to, nav pamatots sūdzības iesniedzējas arguments, ka pirmās instances tiesa pārkāpa LAPK 243.pantu.

Krimināllietu tiesas kolēģija atzīst, ka lietā esošo pierādījumu kopums ir pietiekams, lai vispusīgi, pilnīgi un objektīvi izpētītu visus lietas apstākļus, ko pirmās instances tiesa arī izdarījusi.

Krimināllietu tiesas kolēģija par nepamatotu atzīst sūdzības iesniedzējas argumentu, ka ieraksts bīstamo atkritumu uzskaites žurnālā nekalpo par pierādījumu nolietoto akumulatoru izcelsmei.

Ministru kabineta 2011.gada 21.jūnija noteikumu Nr.484 "Bīstamo atkritumu uzskaites, identifikācijas, uzglabāšanas, iepakošanas, marķēšanas un pārvadājumu uzskaites kārtība" 3. un 4.punkts, kuri bija spēkā administratīvā pārkāpuma izdarīšanas brīdī, paredzēja pienākumu patieso datu norādīšanai bīstamo atkritumu uzskaites žurnālā. Identisks regulējums pastāv arī šobrīd Ministru kabineta 2018.gada 7.augusta noteikumu Nr.494 "Atkritumu pārvadājumu uzskaites kārtība" 3. un 4.punktā.

Lietas materiālos pievienotajā bīstamo atkritumu uzskaites žurnālā ir konstatēta sistemātiska akumulatoru pieņemšana no ārvalstu uzņēmumiem. Savukārt no Regulas 4.panta 4.punkta un 16.panta izriet, ka SIA /Nosaukums1/ nebija tiesību pieņemt no ārvalstu komersantiem svina akumulatorus bez virknes darbībām gan pirms, gan pēc bīstamo atkritumu saņemšanas no ārvalstu komersantiem.

Ņemot vērā minēto, Krimināllietu tiesas kolēģija atzīst, ka gan VVD amatpersonas, gan pirmās instances tiesa pamatoti atzinušas SIA /Nosaukums1/ bīstamo atkritumu uzskaites žurnālu kā pierādījumu šajā lietā.

Faktu, ka sūdzības iesniedzēja neatzīst savu vainu administratīvā pārkāpuma izdarīšanā, Krimināllietu tiesas kolēģija vērtē kā mēģinājumu izvairīties no administratīvās atbildības.

Krimināllietu tiesas kolēģija norāda, ka tas, ka sūdzības iesniedzējas viedoklis nesakrīt ar iestādes un pirmās instances tiesas secināto, nedod pamatu uzskatam, ka pārkāpums nav noticis, un neliecina, ka pirmās instances tiesa pārkāpusi pierādījumu vērtēšanas noteikumus.

Citus iesniegtajā apelācijas sūdzībā izteiktos argumentus Krimināllietu tiesas kolēģija uzskata par juridiski nenozīmīgiem un vērtējumu tiem nesniedz.

Krimināllietu tiesas kolēģija norāda, ka SIA /Nosaukums1/ piemērotais sods ir noteikts atbilstoši LAPK 32.pantam, un ir samērīgs, atbilstoss izdarītā administratīvā pārkāpuma raksturam, ievērojot LAPK 75.panta pirmās daļas sankcijā paredzēto soda veidu un mēru.

Krimināllietu tiesas kolēģija konstatē, ka apelācijas sūdzībā nav norādīti tādi apstākļi, kas būtu par pamatu pirmās instances tiesas sprieduma atcelšanai.

R e z o l u t ī v ā d a ļ a

Pamatojoties uz Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 289.[12] panta otrās daļas 1.punktu, 289.[21] pantu, 289.[22] pantu, Krimināllietu tiesas kolēģija

nosprieda

atstāt negrozītu Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2019.gada 17.maija spriedumu, bet SIA /Nosaukums1/ apelācijas sūdzību noraidīt.

Spriedums nav pārsūdzams un stājas spēkā tā sastādīšanas dienā.

Tiesnesis J.Stukāns

Tiesnese I.Amoliņa

Tiesnesis G.Stūris